

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สภาวะการผลิตและการตลาดสตรอเบอร์ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวกอบปริญา อุตรงค์ดี

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป	คชศิลา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎิ	ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อวรรณ	โอบาสพัฒนากิจ	กรรมการ
อาจารย์ ดร. บัญญัติ	ไชยพฤษ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงสภาพการผลิต การจัดจำหน่าย และวิถีการตลาดของสตรอเบอร์ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตและการตลาดสตรอเบอร์ของเกษตรกร

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากเอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างผู้ปลูกสตรอเบอร์ที่สุ่มออกมาได้ 2 อำเภอ คือ อำเภอสะเมิงและอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ รวม 98 ราย เป็นการสุ่มแบบเจาะจงทั้งระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS PC⁺) ซึ่งใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีพื้นที่ในการปลูกสตรอเบอร์ 1 - 5 ไร่ พันธุ์สตรอเบอร์ที่นิยมปลูกมากที่สุด คือ พันธุ์พระราชทาน 16 โดยซื้อต้นกล้าพันธุ์ (ไหล) มาจากแหล่งอื่น เช่น ตำบลแม่แจ๊ะ อำเภอสะเมิง คิดเป็นร้อยละ 59 เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในการ

ปลูกสตรอบเบอร์ ไร่ละ 58 ส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ไร่ละ 83 ใช้ใบตองตั้งเป็นวัสดุคลุมแปลงปลูกสตรอบเบอร์ ผลผลิตสตรอบเบอร์ทั้งหมดที่ผลิตได้ในปี 2541/42 เฉลี่ย 3,516.33 กิโลกรัม/ไร่ โดยมีต้นทุนการผลิตสตรอบเบอร์เฉลี่ย 26,073.17 บาท/ไร่ เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตสตรอบเบอร์เฉลี่ยไร่ละ 47,048.50 บาท และได้รับผลตอบแทนจากการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 20,975.33 บาท

สำหรับวิธีการตลาดสตรอบเบอร์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ไร่ละ 65 ส่งโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง ไร่ละ 28 ส่งผู้บริโภคต่างจังหวัด และไร่ละ 7 ขายโดยตรงให้แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวภายในจังหวัด

ปัญหาด้านการผลิตและการตลาดที่สำคัญ คือ โรคและแมลงศัตรูพืช คุณภาพของต้นกล้าพันธุ์ (ไหล) และผลผลิตสตรอบเบอร์ต่ำ สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงมีราคาแพง และราคาในการจำหน่ายผลผลิตสตรอบเบอร์ไม่แน่นอน เกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องควรทำการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตสตรอบเบอร์ ให้เกษตรกรผู้ปลูกสตรอบเบอร์ และให้ความช่วยเหลือในด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต ได้แก่ ปุ๋ย และสารเคมีต่าง ๆ ที่จะทำให้ผลผลิตสตรอบเบอร์มีคุณภาพดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการศึกษาการแปรรูปผลผลิตในเชิงการค้าโดยร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม โครงการหลวง องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการเงินควรขอความสนับสนุนจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยคำนึงถึงผลกระทบของสารเคมีที่ตกค้างต่อสิ่งแวดล้อมในการผลิตสตรอบเบอร์

Independent Study Title	Strawberry Production and Marketing Conditions in Chiang Mai Province. /		
Author	Miss Kobprinya Utarasak		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee :			
	Asst. Prof. Prateep	Kochsila	Chairman
	Asst. Prof. Dusdee	Na lampang	Member
	Asst. Prof. Dr. Avorn	Opatpatanakit	Member
	Lecturer Dr. Bunjat	Chaiyapruke	Member

Abstract

The objectives of this research were to analyse the production conditions, distribution and marketing channel of Strawberry (*Fragaria ananassa*). Problems and recommendations on production and marketing of strawberry growers were also discussed.

Data was collected from various documentary sources and interview. Ninety-eight strawberry growers were randomly selected from 2 Amphur, namely, Amphur Samoeng and Amphur Mae Rim in Chiang Mai Province by the Purposive Sampling Method. Data was analysed by using Statistical Package for the Social Science (SPSS PC⁺). Statistical techniques used were Percentage, Frequency, Arithmetic Means and Standard Deviation.

It was found that most of strawberry growers are male and graduated from an elementary school. The average household member is four persons. The strawberry growing area ranges between 1 to 5 rai. Most growers grow the Praradchatan 16 variety whereby 59 percent of grower have bought the runner from Tamban Mae Jae , Amphur Samoeng. Most growers (58 percent) applied

15-15-15 chemical fertilizer and 83 percent of them used dipterocarpus leaf as mulching. The production of strawberry in 1998/99 are 3,516.33 kilogram per rai on average. The average production cost was 26,073.17 baht per rai and its net return was 47,048.50 baht per rai. The average income was 20,975.33 baht per rai. It was also found that there were three marketing channel : firstly the factory through the middlemen, secondly the customer from other provinces, and thirdly the direct customer in Chiang Mai as well as the tourist.

Production and Marketing problems were disease and insecticide, low quality of runners and productivity, high price insect powder and fertilizer and uncertain price of product of strawberry. The farmers suggested the organization of concerned for these assistance (a) transfer the strawberry technology to them and (b) provide them with farm inputs such as, fertilizer and the other chemicals so that they get better farm output.

I would suggest that there should be a further research on strawberry processing for commercial. This sort of research could be collaboratively undertaken by factory, Royal Project, Tambol Administrative Organization with the financial support from the Small and Medium Enterprise Project. Furthermore, the impact of chemical substance on environment should be taken into consideration.